Akademia WSB
WSB University

Poradnik proboszcza na czas sytuacji kryzysowej lub zagrożenia wojną

OBRONA CYWILNA

Marek Walancik
Krzysztof Jan Klęczar
Zbigniew Kopa

Poradnik proboszcza na czas sytuacji kryzysowej lub zagrożenia wojną

Checklisty do działania

„Nie lękajcie się”

© Marek Walancik, 2026
© Krzysztof Jan Klęczar, 2026
© Zbigniew Kopa, 2026

Opracowanie: Przemysław Bratkowski

Konsultacja merytoryczna:
st. bryg. mgr inż. Jacek Ryncarz
ks. kan. Piotr Pilśniak – proboszcz Parafii pod wezwaniem św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Będzinie Grodźcu
ks. kan. Józef Handerek – proboszcz Parafii pod wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie

Projekt okładki: Przemysław Bratkowski

Sentencję zaczerpnięto z:
Jan Paweł II, Homilia inaugurująca pontyfikat, Watykan, 22 października 1978 r.

Wydawca:
Wydawnictwo Naukowe Akademii WSB
ul. Zygmunta Cieplaka 1c, 41-300 Dąbrowa Górnicza,

e-ISBN: 978-83-67673-90-7

Wydanie I
Dąbrowa Górnicza 2026

Wszystkie prawa zastrzeżone

Spis treści

Wstęp 5

Checklisty 6

1. Powołanie parafialnego zespołu kryzysowego 7
2. Przygotowanie duchowe parafii 10
3. Dokumentacja i archiwum parafialne 11
4. Ochrona najświętszego sakramentu i paramentów 12
5. Ochrona kościoła i dóbr materialnych 13
6. Bezpieczeństwo osób 14
7. Organizacja pomocy humanitarnej 15
8. Współpraca z władzami i diecezją 16
9. Przygotowanie osobiste proboszcza 17
10. Wyposażenie parafii 18

Postępowanie w przypadku ogłoszenia alarmu podczas mszy świętej 22

Flagowy system sygnalizacji pomocy 24

Stany gotowości obronnej państwa w Polsce 25

Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze 26

Numery telefonów alarmowych w Polsce 28

„Światło w mroku”.
List duszpasterski na czas kryzysu lub wojny 29

Wstęp

Sytuacje kryzysowe, a także kryzysy – w tym zagrożenie wojną – stawiają przed Kościołem i jego duszpasterzami szczególne wyzwania. Proboszcz, jako pasterz wspólnoty, staje się w takich momentach nie tylko przewodnikiem duchowym, ale także organizatorem pomocy, opiekunem wiernych oraz wszystkich, którzy tej pomocy potrzebują, a także odpowiedzialnym strażnikiem dóbr Kościoła i dobra wspólnego.

Niniejszy poradnik ma charakter praktyczny i został opracowany jako zbiór checklist oraz informacji ułatwiających szybkie, roztropne i odpowiedzialne działanie w sytuacjach kryzysowych, w tym w obliczu zagrożenia wojną. Jego celem jest wsparcie proboszcza w podejmowaniu decyzji zarówno w wymiarze duchowym, jak i organizacyjnym.

Kościół, nawet w najtrudniejszych momentach historii, pozostaje miejscem nadziei, modlitwy, solidarności i schronienia. Dlatego tak istotne jest wcześniejsze przygotowanie – aby w chwili próby działać spokojnie, odpowiedzialnie i skutecznie.

Niech ten poradnik stanie się pomocą w wiernym wypełnianiu kapłańskiej misji służby Bogu i ludziom, zwłaszcza w czasie niepokoju i zagrożenia.

Checklisty

Rozdział ten został przygotowany jako praktyczne narzędzie wspierające proboszcza w organizacji i zarządzaniu parafią w sytuacjach kryzysowych. Zawarte w nim checklisty porządkują działania w obszarach kluczowych dla bezpieczeństwa duchowego, materialnego i organizacyjnego wspólnoty parafialnej, z uwzględnieniem czasu ich realizacji:

- **Etap 0 – Działania przygotowawcze.**
  Realizowane **przed wystąpieniem zagrożenia** (w warunkach stabilnej sytuacji pokojowej).
- **Etap 1 – Działanie podstawowe.**
  Realizowane w przedziale **do 12 godzin** od wystąpienia symptomu zagrożenia lub podejmowane bezpośrednio po jego zaistnieniu.
- **Etap 2 – Działania uzupełniające.**
  Realizowane w przedziale **od 12 do 24 godzin** od wystąpienia zagrożenia jako uzupełniające, stanowiące kontynuację reakcji.

Każda checklista koncentruje się na kluczowych obowiązkach proboszcza – od organizacji i przygotowania duchowego, przez zabezpieczenie dokumentacji, sakramentów i dóbr materialnych, po bezpieczeństwo osób oraz współpracę z instytucjami. Uwzględniono także wskazówki dotyczące wyposażenia, pomocy humanitarnej i przygotowania osobistego.

1 Powołanie parafialnego zespołu kryzysowego

Skład parafialnego zespołu kryzysowego, w zależności od wielkości parafii, powinien obejmować:

Duża i średnia parafia, powyżej 2000 wiernych: 5–8 osób

Mała parafia, poniżej 2000 wiernych: 3–5 osób

W skład zespołu mogą wchodzić osoby pełniące kluczowe funkcje w parafii, takie jak: proboszcz, pozostali kapłani, diakon, kościelny, organista, a także przedstawiciele Rady Parafialnej i wspólnoty parafialnej. Dodatkowo warto uwzględnić specjalistów, np. osoby koordynujące grupy parafialne, które mogą wspierać działania duchowe i organizacyjne.

Taki zespół odpowiada za planowanie i koordynację działań parafialnych w sytuacjach kryzysowych, zapewniając sprawny przepływ informacji i skuteczne wsparcie dla wiernych oraz całej wspólnoty parafialnej.

1 Powołanie parafialnego zespołu kryzysowego

ETAP 0

- ☐ Koordynator zespołu – proboszcz
- ☐ Koordynator ds. logistyki/z-ca koordynatora zespołu
- ☐ Koordynator ds. Caritas parafialnej i pomocy humanitarnej
- ☐ Koordynator ds. technicznych
- ☐ Koordynator ds. pomocy medycznej
- ☐ Koordynator ds. komunikacji, łączności
- ☐ Koordynator ds. dokumentacji
- ☐ Koordynator ds. ochrony

1 Powołanie parafialnego zespołu kryzysowego

ETAP 0

- ☐ Sekcja logistyczna (kierowca, operator koparki, operator wózka widłowego, magazynier, pracownik do załadunku)
- ☐ Sekcja pomocy humanitarnej (pracownik dystrybucji, kucharz, magazynier)
- ☐ Sekcja techniczna (gospodarz, konserwator, mechanik, elektryk, hydraulik, serwisant LPG)
- ☐ Sekcja medyczna (lekarz, ratownik medyczny, pielęgniarz, pomoc medyczna, farmaceuta)
- ☐ Sekcja łączności, komunikacji i informacji (informatyk, teleinformatyk, osoba od komunikacji, łącznik)
- ☐ Sekcja organizacyjna – sekretariat (1–2 osoby, znajomość obsługi komputera, ksero oraz programów Word i Excel, prowadzenie dokumentacji)
- ☐ Sekcja ochrony (patrole parafialne, ochrona parafialna, dyżury parafialne) np. Wojownicy Maryi, Rycerze Kolumba, Rycerze św. Jana Pawła II Wielkiego

2 Przygotowanie duchowe parafii

ETAP 0

- ☐ Opracować komunikat duszpasterski na czas kryzysu lub wojny

ETAP 2

- ☐ Ustalić uproszczony harmonogram mszy i nabożeństw
- ☐ Przygotować możliwość spowiedzi w sytuacjach nadzwyczajnych
- ☐ Wprowadzić stałe godziny modlitwy o pokój (adoracje, różaniec, nowenny).
- ☐ Zorganizować nabożeństwa przebłagalne i pokutne
- ☐ Organizować częstsze adoracje
- ☐ Zapewnić dostępność sakramentów (szczególnie spowiedzi i namaszczenia chorych)
- ☐ Przekazać wiernym informację o dyspensie od obowiązku uczestnictwa w niedzielnej mszy świętej, jeśli zostanie ona udzielona przez biskupa diecezjalnego
- ☐ Być w gotowości do sprawowania pogrzebów w ograniczonych warunkach
- ☐ Przygotować wiernych na wypadek ograniczeń zgromadzeń

3 Dokumentacja i archiwum parafialne

ETAP 0

- ☐ Wykonać (zaktualizować) spis dokumentów i archiwum parafialnego
- ☐ W miarę możliwości wykonać cyfrowe kopie ksiąg metrykalnych
- ☐ Zabezpieczyć najważniejsze dokumenty i pieczęcie (akty własności, umowy, księgi: chrztów, ślubów, zgonów)
- ☐ Przygotować poza probostwem bezpieczne miejsce przechowywania wyżej wym dokumentów i pieczęci
- ☐ Przygotować skrzynie, opakowania, szafy na czas transportu i przechowania ww. dokumentów i pieczęci
- ☐ Zaktualizować listę kontaktów do kurii, urzędów oraz podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej
- ☐ Przygotować procedury na wypadek zajęcia budynków parafialnych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej
- ☐ Przygotować procedury na wypadek zajęcia budynków parafialnych dla potrzeb opieki medycznej lub edukacji

ETAP 2

- ☐ Przygotować transport i przeprowadzić ewakuację ww. dokumentów i pieczęci (pojazdy, sprzęt, personel, kontakty)
- ☐ Nadzorować właściwe przechowywanie wyewakuowanych dokumentów i pieczęci

4 Ochrona najświętszego sakramentu i paramentów

ETAP 0

- ☐ Przygotować plan ewakuacji i bezpiecznego przechowywania Najświętszego Sakramentu
- ☐ Wykonać fotografie i skatalogować ww. dewocjonalia
- ☐ Przygotować bezpieczne miejsce ich przechowywania
- ☐ Opracować i uzgodnić procedurę ewakuacji oraz zabezpieczenia z kurią diecezjalną

ETAP 2

- ☐ Zabezpieczyć naczynia liturgiczne (paramenty) i relikwie (szafy ognioodporne, sejfy)

5 Ochrona kościoła i dóbr materialnych

ETAP 0

- ☐ Uaktualnić inwentaryzację wyposażenia, szczególnie zabytków stałych i ruchomych, najcenniejszych rzeźb i obrazów oraz naczyń liturgicznych
- ☐ Wykonać dokumentację fotograficzną wnętrza i wyposażenia
- ☐ Opracować plan ewakuacji najcenniejszych przedmiotów
- ☐ Sprawdzić działanie instalacji przeciwpożarowej oraz gaśnic
- ☐ Przygotować oświetlenie awaryjne (latarki, baterie, powerbanki)

ETAP 1

- ☐ Zabezpieczyć okna (folie ochronne, płyty OSB itp.)

6 Bezpieczeństwo osób

ETAP 0

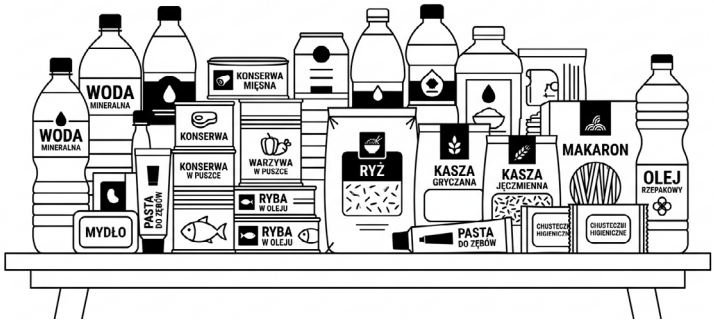
- ☐ Wyznaczyć osoby odpowiedzialne za organizację pomocy (lista, kontakty)
- ☐ Zaktualizować listy osób starszych i chorych
- ☐ Przygotować plan kontaktu kryzysowego (telefon, SMS, komunikator, łącznicy)
- ☐ Ustalić miejsca schronienia, w tym miejsca doraźnego schronienia (MDS) w budynkach parafialnych (np. w piwnicach)
- ☐ Zorganizować szkolenie podstawowe z udzielania pierwszej pomocy (osoby, kontakty, pielęgniarki, ratownicy medyczni, lekarze, OSP)

7 Organizacja pomocy humanitarnej

ETAP 1

- ☐ Utworzyć parafialny zespół kryzysowy (2–5 osób)
- ☐ Przygotować magazyn podstawowych produktów (woda, żywność, środki higieniczne i medyczne)
- ☐ Nawiązać współpracę z Caritas Polska (diecezjalna)
- ☐ Przygotować listę wolontariuszy
- ☐ Przeznaczyć sale/pomieszczenia parafialne na potrzeby ewentualnego schronienia uchodźców
- ☐ Przygotować osoby do wsparcia psychologicznego i duchowego

8 Współpraca z władzami i diecezją

ETAP O

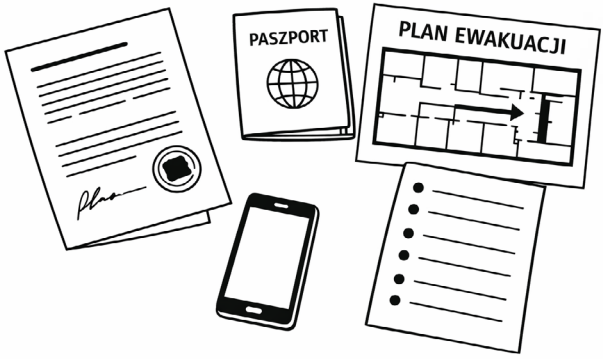
- ☐ Utrzymywać stały kontakt z kurią diecezjalną oraz z lokalnymi władzami i służbami odpowiedzialnymi za zarządzanie kryzysowe – na poziomie powiatu, miasta, gminy, sołectwa oraz z Państwową Strażą Pożarną, Ochotniczą Strażą Pożarną oraz Policją
- ☐ Współpracować z samorządem w zakresie systemów alarmowania i ostrzegania ludności
- ☐ Zapoznać się z lokalnym planem ochrony ludności i obrony cywilnej
- ☐ Zweryfikować możliwości wykorzystania budynków parafialnych jako punktów pomocy dla władz gminnych, powiatowych i miejskich, służb oraz dla mieszkańców

9 Przygotowanie osobiste proboszcza

ETAP 0

- ☐ Przygotować dokumenty osobiste
- ☐ Posiadać podstawowy „pakiet ewakuacyjny”
- ☐ Mieć przy sobie telefon z powerbankiem
- ☐ Mieć przy sobie checklisty dla proboszcza parafii
- ☐ Znać plany i miejsce ewakuacji parafii
- ☐ Zachować spokój i przekazywać rzetelne informacje
- ☐ Współpracować z organami oraz podmiotami odpowiedzialnymi za ochronę ludności i obronę cywilną

10 Wyposażenie parafii

ETAP 0

Zasilanie awaryjne – generatory

- ☐ Minimalna moc generatora: 3–5 kW
- ☐ Zapasowy zbiornik paliwa oraz kanistry
- ☐ Przedłużacze i listwy z uziemieniem
- ☐ Filtry i oleje do serwisu
- ☐ Instrukcja obsługi, karta techniczna i instrukcja bezpieczeństwa
- ☐ Lampy solarne

ETAP 1

- ☐ Paliwo (benzyna i/lub olej napędowy)

ETAP 0

Zapewnienie dostępu do wody

- ☐ Zbiorniki na wodę pitną 200–1000 litrów (w zależności od liczby osób), filtry i środki uzdatniania wody
- ☐ Pokrywy i węże do poboru i dystrybucji wody
- ☐ Pompy do wody ręczne lub elektryczne (zasilane generatorem)
- ☐ Urządzenie do pakowania wody (paczkowarka)

ETAP 1

- ☐ Woda

10 Wyposażenie parafii

Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc

- ☐ Apteczki pierwszej pomocy (dla osób dorosłych i dzieci)
- ☐ Defibrylator AED z instrukcją obsługi
- ☐ Nosze, folie termiczne, koce
- ☐ Zestaw ratowniczy (opatrunki, bandaże, sprzęt aseptyczny, podstawowe leki)

Komunikacja

- ☐ Telefony z bateriami o dużej pojemności
- ☐ Radiotelefony krótkiego zasięgu (walkie-talkie)
- ☐ Router oraz modem LTE z zapasową kartą SIM
- ☐ Powerbanki dużej pojemności
- ☐ Tablica ogłoszeń kryzysowych
- ☐ Lista kontaktów do mediów lokalnych
- ☐ Quad lub inny pojazd
- ☐ Rower

10 Wyposażenie parafii

ETAP 0

Oświetlenie awaryjne

- ☐ Latarki LED (duże i kieszonkowe)
- ☐ Latarki czołowe dla zespołu parafialnego
- ☐ Lampy solarne z akumulatorami

Organizacja miejsca pomocy – schronienia

- ☐ Kuchnia polowa na paliwo stałe
- ☐ Łóżka polowe, materace lub karimaty
- ☐ Śpiwory, koce, folie termiczne
- ☐ Stoły i krzesła składane
- ☐ Naczynia (jednorazowe lub wielorazowe)

Dokumentacja i cyfryzacja

- ☐ Laptop lub tablet
- ☐ Dyski przenośne (SSD) oraz kopie zapasowe
- ☐ Chmura do katalogowania dokumentów
- ☐ Drukarka z kopiarką i skanerem

10 Wyposażenie parafii

ETAP 0

Magazyn rzeczy podstawowych

- ☐ Środki higieniczne
- ☐ Worki na śmieci, rękawice ochronne

ETAP 1

- ☐ Woda pitna (butelkowana)
- ☐ Żywność długoterminowa (konserwy, żywność liofilizowana)

ETAP 0

Magazyn sprzętu podręcznego

- ☐ Łopaty 2–3 szt.
- ☐ Szpadle 2–3 szt.
- ☐ Kilofy 2 szt.
- ☐ Łomy 2 szt.
- ☐ Siekiery 2 szt.
- ☐ Młot duży 1 szt.
- ☐ Podnośnik hydrauliczny 1 szt.
- ☐ Klucze nastawne min. 35mm 2 szt.
- ☐ Ręczna piła do drewna
- ☐ Piła spalinowa lub elektryczna do drewna
- ☐ Drabiny o długości co najmniej 10 metrów

Postępowanie w przypadku ogłoszenia alarmu podczas mszy świętej

1. Zachowanie księdza (celebransa):

- natychmiast przerwać mszę (bez końcowych obrzędów),
- zachować spokój i opanowanie – reakcja wiernych jest odzwierciedleniem postawy księdza,
- krótko i jasno ogłosić konieczność ewakuacji, np.: *„Proszę wszystkich o spokojne opuszczenie kościoła zgodnie z wyjściami ewakuacyjnymi”,*
- wskazać lokalizacje wyjść ewakuacyjnych oraz kierunek ewakuacji, np.: *„Proszę kierować się wyjściem głównym oraz pozostałymi wyjściami ewakuacyjnymi (przy zakrystii, przy kaplicy…)”.*

Jeśli to możliwe, należy:

- zabezpieczyć Najświętszy Sakrament (np. zamknąć tabernakulum lub zabrać puszkę, jeśli sytuacja pozwala),
- wyłączyć główny wyłącznik energii,
- zamknąć główny zawór gazu,
- zamknąć główny zawór wody.

2. Zachowanie służby liturgicznej (ministranci, organista) – jeżeli jest obecna:

- pomagać księdzu w zachowaniu porządku i kierowaniu wiernymi,
- otworzyć drzwi ewakuacyjne (jeśli są zamknięte),

- wyłączyć urządzenia (np. światło, nagłośnienie),
- wskazywać wiernym kierunki wyjścia,
- sprawdzić pomieszczenia (zakrystia, toalety), jeśli nie zagraża to życiu,
- nie wracać po przedmioty liturgiczne.

3. Zachowanie wiernych:

- zachować spokój – nie wpadać w panikę, nie biec i nie pchać się,
- opuszczać świątynię najbliższymi wyjściami, zgodnie z poleceniami księdza lub służb,
- pomagać osobom wymagającym wsparcia (osobom starszym, dzieciom, rodzicom z małymi dziećmi oraz osobom z niepełnosprawnościami),
- nie wracać po rzeczy osobiste (garderoba, telefon, dokumenty),
- nie wracać do kościoła bez zgody służb ratunkowych.

4. Ewakuacja:

- kierować się do wyznaczonego miejsca zbiórki lub obiektu zbiorowej ochrony (jeśli został określony) oraz ściśle wykonywać polecenia osoby kierującej ewakuacją,
- nie blokować wejść dla służb ratunkowych,
- nie korzystać z wind,
- nie rozmawiać przez telefon.

5. Po ewakuacji

Ksiądz lub wyznaczona osoba:

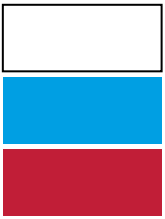
- sprawdzić, czy wszyscy opuścili kościół (jeśli to możliwe),
- wezwać służby ratunkowe (tel. 112 lub 998), podając:
  - adres zdarzenia (miasto/wieś, dzielnica, ulica, nr), charakter zdarzenia,
  - informacje o zagrożeniach (np. pożar, zadymienie, osoby poszkodowane),
- dodatkowe informacje, o które pytają służby.

Wierni:

- pozostać w bezpiecznej odległości,
- oczekiwać na dalsze informacje,
- wykonywać polecenia służb ratunkowych.

Flagowy system sygnalizacji pomocy

Jeśli zostałeś w domu, gospodarstwie i potrzebujesz pomocy wywieś flagę w odpowiednim kolorze:

flaga biała – **ewakuacja**

flaga niebieska – **żywność**

flaga czerwona – **pomoc medyczna**

Stany gotowości obronnej państwa w Polsce

Stany gotowości obronnej to poziomy przygotowania państwa do zagrożeń zewnętrznych. Wyróżnia się dwa stany:

1. Stan stałej gotowości obronnej państwa
Utrzymywany w czasie pokoju, gdy nie ma istotnych, bezpośrednich zagrożeń. Obejmuje działania planistyczne, organizacyjne, szkoleniowe i kontrolne – ma zapewniać sprawność systemu obronnego.

2. Stan pełnej gotowości obronnej państwa
Wprowadzany, gdy istnieje poważne zewnętrzne zagrożenie bezpieczeństwa lub bezpośrednie ryzyko konfliktu. Stan ten przygotowuje państwo do mobilizacji, możliwego wprowadzenia stanu wojennego oraz rozwinięcia systemu obronnego.

Stopnie alarmowe w Polsce

ALFA: Ogólne ostrzeżenie, sytuacja trudna do przewidzenia.

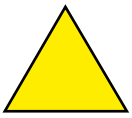
BRAVO: Zwiększone i przewidywalne zagrożenie, ale bez konkretnego celu.

CHARLIE: Wiarygodne informacje o planowanym ataku lub zdarzenie potwierdzające cel.

DELTA: Atak terrorystyczny nastąpił lub jest nieunikniony.

CRP (np. BRAVO-CRP): Te same stopnie, ale dotyczące cyberprzestrzeni i systemów IT.

Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze

Lp.	Rodzaj alarmu	Ogłoszenie alarmu	Odwołanie alarmu
1	Akustyczny	Alarm dla ludności cywilnej: Sygnał akustyczny — modulowany dźwięk syreny alarmowej trwający trzy minuty lub Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm ..... (podać przyczynę, rodzaj zagrożenia itp.) dla ..... Alarm dla jednostki ochrony przeciwpożarowej: Sygnał akustyczny — trzykrotnie wzrastający i opadający dźwięk syreny alarmowej z przerwami 30-sekundowymi trwający 3 minuty. Alarm ćwiczebny/treningowy: Sygnał akustyczny — ciągły dźwięk syreny alarmowej trwający jedną minutę	Alarm dla ludności cywilnej: Sygnał akustyczny — modulowany dźwięk syreny alarmowej trwający trzy minuty lub Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm ..... (podać przyczynę, rodzaj zagrożenia itp.) dla .....
2	Wizualny 	Umieszczenie żółtego znaku w kształcie równobocznego trójkąta	Usunięcie żółtego znaku w kształcie równobocznego trójkąta

Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze

Lp.	Rodzaj komunikatu ostrzegawczego	Ogłoszenie komunikatu ostrzegawczego	Odwołanie komunikatu ostrzegawczego
1	Komunikat Regionalnego Systemu Ostrzegania (RSO)	Informacja o ogłoszeniu zagrożenia zawierająca: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności na zagrożonym obszarze oraz inne informacje o zagrożeniu, w tym przewidywany czas jego trwania, przekazywana za pośrednictwem aplikacji mobilnej RSO	Informacja o odwołaniu zagrożenia przekazywana za pośrednictwem aplikacji mobilnej RSO
2	Komunikat przekazywany przez redaktorów dzienników oraz wydawców stron internetowych	Informacja wizualna (tekstowa lub infograficzna) o ogłoszeniu zagrożenia zawierająca: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności na zagrożonym obszarze oraz inne informacje o zagrożeniu, w tym przewidywany czas jego trwania, przekazywana za pośrednictwem dzienników oraz stron internetowych	Informacja wizualna (tekstowa lub infograficzna) o odwołaniu zagrożenia przekazywana za pośrednictwem dzienników oraz stron internetowych
3	Komunikat przekazywany przez nadawcę programu radiowego i telewizyjnego oraz operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Informacja audio lub audiowizualna albo wizualna (tekstowa lub infograficzna) o ogłoszeniu zagrożenia zawierająca: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności na zagrożonym obszarze oraz inne informacje o zagrożeniu, w tym przewidywany czas jego trwania, przekazywana za pośrednictwem radia i telewizji oraz operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Informacja audio lub audiowizualna albo wizualna (tekstowa lub infograficzna) o odwołaniu zagrożenia przekazywana za pośrednictwem radia i telewizji oraz operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej
4	Komunikat ALERT RCB	Informacja o ogłoszeniu zagrożenia w postaci krótkiej wiadomości tekstowej wysyłanej na telefon komórkowy na zlecenie Rządowego Centrum Bezpieczeństwa przez operatorów ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych	–

Źródło: Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 maja 2025 r. w sprawie alarmów i komunikatów ostrzegawczych (Dz. U. poz. 645), Załącznik: Sposób ogłaszania i odwoływania alarmów i komunikatów ostrzegawczych.

Numery telefonów alarmowych w Polsce

Podstawowe numery alarmowe

112 – Ogólnopolski numer alarmowy (Centrum Powiadamiania Ratunkowego)
999 – Pogotowie Ratunkowe
998 – Straż Pożarna
997 – Policja
986 – Straż miejska/gminna

Dodatkowe numery techniczne i kryzysowe:

991 – Pogotowie Energetyczne
992 – Pogotowie Gazowe
993 – Pogotowie Ciepłownicze
994 – Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne
989 – Telefoniczna Informacja Narodowego Funduszu Zdrowia
987 – Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego
985 – Ratownictwo morskie, górskie (WOPR, GOPR i TOPR)
984 – Pogotowie Rzeczne (MOPR)
981 – Pogotowie Drogowe

601 100 100 – Numer ratunkowy nad wodą (MOPR i WOPR)
601 100 300 – Numer Ratunkowy w górach (GOPR i TOPR)
800 12 12 12 – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

„Światło w mroku". List duszpasterski na czas kryzysu lub wojny

Umiłowani w Chrystusie Panu, Bracia i Siostry!

W godzinie próby, która nadeszła, zwracamy się do Was słowami Zbawiciela: „Pokój zostawiam wam, pokój mój daję wam [...] Niech się nie trwoży serce wasze ani się lęka" (J 14,27).

Wiemy, że w wielu domach zagościł dziś niepokój o jutro, o bliskich i o nasz wspólny los.

W tym trudnym czasie chcemy Wam przypomnieć, że **Kościół to nie tylko mury, ale przede wszystkim my – żywa wspólnota,** która trzyma się za ręce w obliczu burzy.

1. **Chrystus jest w łodzi razem z nami.** Nawet gdy wydaje się, że fale nas przerastają, On panuje nad żywiołem. Zachęcamy Was do ufnej modlitwy osobistej i rodzinnej. Niech płonąca świeca w Waszych oknach będzie znakiem, że w tym domu Panem jest Bóg, a nie strach.
2. **Moc wspólnego błagania.** Zapraszamy do duchowej łączności podczas śpiewu Suplikacji: „Święty Boże, Święty Mocny…". Te słowa od wieków były ratunkiem dla naszego narodu w chwilach największych klęsk. Niech staną się naszym wspólnym wołaniem o miłosierdzie.
3. **Świadectwo miłości.** Prawdziwa wiara hartuje się w działaniu. Prosimy Was, bądźcie dla siebie nawzajem „aniołami pokoju". Dobre słowo, uścisk dłoni czy krótka modlitwa z sąsiadem mogą stać się potężnym murem obronnym przeciwko rozpaczy.
4. **Sanktuarium serca.** Jeśli okoliczności uniemożliwią nam fizyczne spotkanie w świątyni, pamiętajcie, że Bóg mieszka w Waszych sercach. Każdy akt żalu doskonałego i komunia duchowa jednoczą nas z Bogiem tak samo mocno, gdy dostęp do sakramentów jest utrudniony.

Niech nasza parafia stanie się domem modlitwy, w którym lęk zostaje zastąpiony przez nadzieję. Jesteśmy z Wami w każdej minucie tego doświadczenia, niosąc Wasze troski przed ołtarz Pański.

Z pasterskim błogosławieństwem i modlitwą,
Wasz Duszpasterz

W następnej kolejności ukażą się:

1. Poradnik Naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP)
2. Poradnik Sołtysa
3. Poradnik Wójta
4. Poradnik Burmistrza
5. Poradnik Przewodniczącej Zarządu Koła Gospodyń Wiejskich
6. Poradnik Dyrektora Domu Pomocy Społecznej
7. Poradnik Dyrektora Placówki Oświatowej

Miejsce na notatki

płk w st. spocz. prof. ucz. dr hab. inż. Marek Walancik –
ekspert z zakresu bezpieczeństwa, ochrony ludności i obrony cywilnej, przewodniczący Sekcji Edukacji dla Bezpieczeństwa, Komitetu Nauk Pedagogicznych, Polskiej Akademii Nauk.

dr inż. Krzysztof Jan Klęczar –
przedstawiciel administracji publicznej, organizator ochrony ludności i obrony cywilnej, popularyzator i orędownik edukacji dla bezpieczeństwa.

płk rez. dr inż. Zbigniew Kopa –
ekspert z zakresu bezpieczeństwa oraz zarządzania kryzysowego.